

اردبیلچی، سعید (۲۷ فروردین ۱۳۴۳ - ۲۷ اسفند ۱۳۶۶)، فرمانده گروهان پل سازی جهاد سازندگی استان آذربایجان شرقی.

سعید در چایکنار محله قیام شهر مرند* واقع در شمال غربی استان آذربایجان شرقی* به دنیا آمد. پدرش، احمد بازاری، کشاورز و باغدار و مادرش فاطمه نیل فروش خانه دار بود. او چهار خواهر و دو برادر داشت و پنجمین فرزند خانواده بود (اداره ثبت احوال...؛ فرهنگ ...، ذیل نام، اردبیلچی).

او دوره ابتدایی را در مدرسه نوراسلام شهر مرند و دوره راهنمایی را در مدرسه قدس شهر تبریز گذراند و اول و دوم دبیرستان را در مدرسه صفایی و سوم و چهارم را در دبیرستان طالقانی (منصور سابق) در تبریز ادامه و در خرداد ۱۳۶۱ در رشته علوم تجربی دیپلم گرفت (اداره آموزش و پرورش ...).

او در دوره نوجوانی اش که با سال های مبارزه ملت ایران ضد حکومت پهلوی دوم (حک: ۱۳۲۰-۱۳۵۷ش) همراه بود با حضور در تظاهرات مردمی به این مبارزات پیوست. پس از پیروزی انقلاب اسلامی، همزمان با تحصیل، در مبارزه با گروهک های ضد انقلاب فعال بود. در جریان مبارزه با حزب خلق مسلمان تبریز در آذر ۱۳۵۸ در شبی که هواداران آن به صدا و سیمای مرکز تبریز حمله کرده بودند، در بیرون راندن آن ها از آنجا، حضوری فعال داشت (اردبیلچی).

سعید پس از اخذ دیپلم با معدل بالا در کنکور سراسری شرکت کرد اما در تحقیق و گزینش پذیرفته نشد و به اصرار پدرش، بهمن ۱۳۶۱ برای ادامه تحصیل عازم ترکیه شد و پس از حدود سه ماه مجدداً به کشور بازگشت (همو).

سعید آبان ۱۳۶۳ به خدمت سربازی اعزام و دوره آموزشی را در پایگاه دوم شکاری امیر سرلشکر شهید جواد فکوری* گذراند. پس از خاتمه دوره آموزشی در همان پایگاه، قسمت پدافند هوایی مشغول انجام وظیفه گردید. در اوایل ۱۳۶۴ش به جزیره خارک برای مأموریت اعزام گردید که نیروهای عراقی قایق حامل سعید و دو نفر از همزمانش را مورد اصابت قرار دادند و قایق غرق شد. آنها روی یک تکه چوب روی آب به مدت دو شبانه و روز شناور بودند که بالگرد آنها را نجات داد. زمستان ۱۳۶۴ش در ایستگاه رادار سردرود با توپ ضدهوایی یک هواپیمای جنگنده عراقی را ساقط کرد و به مرخصی تشویقی اعزام شد. ۳۰ دی ۱۳۶۵ خدمت سربازی اش را به اتمام رساند (نیروی ...، پرونده خدمتی، گواهی کارت پایان خدمت؛ زندگی نامه ...).

او پس از پایان خدمت سربازی مجدداً در کنکور سراسری شرکت و پس از قبولی از تحقیق و گزینش پذیرفته نشد و به فکر اعزام به جبهه افتاد. پس از شهادت، نامه ای از سازمان سنجش به خانواده اش با مضمون «در گزینش وی اشتباه صورت گرفته و برای ثبت نام به دانشگاه مراجعه نماید» ارسال شده بود که خواهر شهید، جوابیه ای به سازمان سنجش نوشت که

«در گزینش بندگان خدا پذیرفته نشد ولی خدا او را گزینش کرد و پذیرفت و اکنون در مکتب مولایش امام حسین (ع) حضور دارد» (همان، اردبیلچی).

سعید پس از شهادت شوهر خواهرش محمدحسن کسایی* (فرمانده گردان مهندسی رزمی جهاد سازندگی استان آذربایجان شرقی)، تصمیم گرفت عازم جبهه شود لذا به بسیج و سپاه مراجعه کرد و ثبت نام نمود. بالاخره با اصرار خودش در ۱۶ آبان ۱۳۶۶ عازم منطقه غرب شد و در این منطقه ابتدا مدت کوتاهی مسئول پایگاه شهید رجایی پیرانشهر بود و سپس به فرماندهی گروهان پل سازی منصوب شد که این مسئولیت تا زمان شهادت ادامه داشت. وی در این مدت اقدام به احداث پل استراتژیک دربندیخان نمود (شعبانی، ص ۱۱). سعید برای کمک به نیروهای ارتش در پل سازی منطقه غرب به قصرشیرین رفته بود که بر اثر اصابت ترکش خمپاره ۶۰ میلی متری به سر و سایر اعضای بدنش به شهادت رسید. پیکرش پس از تشییع باشکوه در گلزار شهدای مرنده*، به خاک سپرده شد (جهاد سازندگی ... گواهی اعزام به مأموریت، گواهی مسئولیت، گواهی شهادت؛ شعبانی، ص ۱۱؛ اردبیلچی)

شهید سعید اردبیلچی رزمنده‌ای پرتلاش، خوش اخلاق و ایثارگر، رئوف و شوخ طبع، خوش قلب، خوش خنده، انسان دوست و به تمام معنا فداکار بود (همو).

در فرازی از وصیت‌نامه شهید آمده است: «... بگذار خون من به دریایی بریزد که صدام و سایر نوکران آمریکا در آن غرق خواهند شد» (بش).

به پاس نکوداشت شهید، کوچه‌ای در محله چایکنار، محله قیام در شهر مرنده به نام وی، نام گذاری شده است (اردبیلچی). در سالگرد شهادت شهید محمدحسن کسایی در اردیبهشت، برای تمام شهدای جهاد سازندگی استان آذربایجان شرقی از جمله سعید اردبیلچی یادواره شهدا برگزار می‌شود. نیز در کنگره ملی ده هزار شهید* استان آذربایجان شرقی در اذر ۱۴۰۲، در شهر تبریز، یاد و خاطره او به همراه سایر شهدا گرامی داشته شد (تحقیقات ...).

مآخذ: اداره آموزش و پرورش شهرستان‌های تبریز و مرنده، گواهی امتحانات، سند بی‌تا، سند بش، موجود در اداره کل حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس استان آذربایجان شرقی؛ اداره ثبت احوال شهرستان مرنده، شناسنامه، سند بش، موجود در همان‌جا؛ اردبیلچی، فرخنده (خواهر شهید)، مصاحبه با مؤلف ۲۲ آبان ۱۴۰۲؛ تحقیقات منتشر نشده کنگره ده هزار شهید استان آذربایجان شرقی (زندگی‌نامه شهید سعید اردبیلچی)، بی‌تا، موجود در اداره کل حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس استان آذربایجان شرقی؛ جهاد سازندگی استان آذربایجان شرقی، گواهی اعزام به مأموریت، گواهی مسئولیت و گواهی شهادت، سند بی‌تا، سند بش، موجود در همان‌جا؛ زندگی‌نامه شهید سعید اردبیلچی، سند بی‌تا، سند بش، موجود در همان‌جا؛ شعبانی، کریم، سنگر سازان بی‌سنگر، تبریز، اداره امور ایثارگران سازمان جهاد کشاورزی استان آذربایجان شرقی، ۱۳۹۲ش؛ فرهنگ اعلام شهدا، استان آذربایجان شرقی، به کوشش مرکز مطالعات و پژوهش‌های بنیاد شهید وامورایثارگران، تهران: ۱۳۹۵ش؛ نیروی هوایی ارتش جمهوری اسلامی ایران، گواهی تأیید، کارت پایان خدمت، موجود در اداره کل حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس استان آذربایجان شرقی.

/یعقوب شیرزادی بناب/